

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 19Co/100/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200416  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3719200416.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu G. J. D., S., so sídlom v X., Y. XX, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/X, D., o zaplatenie 1.197,45 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 5Csp/11/2019-66 zo dňa 23. apríla 2019, takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku o trovách konania, potvrduje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojim rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.197,45 eur, úrok 69,22 eur, úrok z omeškania 0,73 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.197,45 eur od 28.12.2018 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 69,22 eur od 28.12.2018 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi, do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá súdny úradník.

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 10.06.2015 uzatvoril žalobca ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúčelový úver vo výške 1.500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s 17,90 % ročným úrokom v pravidelných 108-mich mesačných splátkach po 28,02 eur so splatnosťou splátky v 20. deň kalendárneho mesiaca a termínom splatnosti 1. splátky dňa 22.06.2015 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20.05.2024. Výška RPMN bola stanovená na 20,86 %, priemerná RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy na 20,11 % a celková čiastka, ktorú musel žalovaný zaplatiť (súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom) bola stanovená na 3.071,16 eur. Súčasťou Zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky G. J. D., a.s. a Obchodné podmienky pre úvery občanom G. J. D., a.s.

3. Z prehľadu splácania do predčasného zosplatenia bolo zistené, že žalovaný uhradil na úver celkovo sumu 1.100,37 eur, ktorá suma pozostáva z úroku vo výške 797,82 eur a z istiny vo výške 302,55 eur. Tiež bolo z prehľadu zistené, že výška nesplatennej istiny je v sume 1.197,45 eur. Z prehľadu splácania po predčasnom zosplatení bolo zistené, že žalovaný po predčasnom splatení úveru neuhradil žiadnu splátku. Z prepočtu zmluvných úrokov do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bolo zistené, že žalovaný mal uhradiť zmluvné úroky v celkovej výške 867,04 eur, pričom uhradil

797,82 eur, teda zostatok neuhradených zmluvných úrokov je vo výške 69,22 eur. Z prepočtu úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bolo zistené, že tieto mal žalovaný zaplatiť vo výške 3,11 eur, na ktoré úroky z omeškania vykonal úhrady v celkovej výške 2,38 eur, teda zostatok neuhradených úrokov z omeškania je vo výške 0,73 eur. Opakovaným upozornením zo dňa 22.10.2018 žalobca vyzval žalovaného k zaplaceniu omeškaných splátok vo výške 43,14 eur najneskôr do 27.10.2018, pričom ho zároveň upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy si uplatní svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a požiada žalovaného o zaplatenie celej svojej pohľadávky. Opakované upozornenie si žalovaný prevzal dňa 25.10.2018. Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 27.12.2018 žalobca oznámil žalovanému, že v dôsledku neplnenia si povinností vyplývajúcich z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 10.06.2015, ani po opakovaných upozorneniach, žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru ku dňu 27.12.2018 a požiadal žalovaného uhradiť dlh vo výške 1.327,40 eur s príslušenstvom.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie jednoznačne za preukázané, že žalovanému bol žalobcom poskytnutý úver vo výške istiny 1.500,- eur na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.06.2015. Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (27.12.2018) žalovaný uhradil žalobcovi istinu 302,55 eur, žalobcovi tak vznikol nárok na rozdiel poskytnutej a uhradenej istiny, t. j. sumy 1.197,45 eur, na ktoré zaplatenie súd prvej inštancie žalovaného zaviazal. Do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, žalovaný dlhoval žalobcovi na zmluvných úrokoch sumu 69,22 eur a na úrokoch z omeškania sumu 0,73 eur. Žalovaný tým, že nezaplatil úver riadne a včas, čím nedodrжал platobnú disciplínu, dostal sa do omeškania a žalobcovi vznikol v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy nezaplatenej istiny ako i zo sumy nezaplatených úrokov odo dňa 28.12.2018, teda odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, až do zaplatenia.

5. V časti o zaplatenie úroku, úrok 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny 1.197,45 eur od 28.12.2018 do zaplatenia, súd prvej inštancie žalobu zamietol, nakoľko nárok na zmluvný úrok v čase po zosplatnení úveru, t. j. od 28.12.2018, nepovažoval za dôvodný. Riadny úrok bol v zmluve dohodnutý medzi stranami sporu do konečnej splatnosti úveru. V danom prípade došlo k splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu 27.12.2018. Pokiaľ žalovaný neuhradil dlžnú sumu tak, ako sa zmluvne zaviazal, vzniká žalobcovi po splatnosti úveru voči nemu už iba nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami sporu (viď uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo 143/98). Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), písm. b), písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z., § 52, § 53 ods. 1, ods. 5, ods. 9, § 54 ods. 1, § 488, § 517, § 565 Občianskeho zákonníka, o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1,

6. § 262 ods. 1 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku zmenil, jeho žalobe vyhovel a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške súdneho poplatku. Vytýkal súdu prvej inštancie záver, že nemá nárok na zmluvný úrok v čase po zosplatnení úveru, t. j. od 28.12.2018 a zastával názor, že jeho nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na ustanovenia § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA EDITION k nim a uviedol, že obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver, ale aj úroky. Mal za to, že záver súdu prvej inštancie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje moment vzniku tohto nároku a momentom zániku, je vrátenie peňažných prostriedkov - nie splatnosť, či už dohodnutá alebo predčasná zo zákona. Žiadny iný právny predpis tento nárok veriteľa neobmedzuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017, vydaný vo veci vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod č. k. 5C/26/2016. Ďalej uviedol, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatu

za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia, a to rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43Co/23/2017- 92 zo dňa 29.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/ 193/2017-88 zo dňa 07.12.2017 a 7Co/366/2017-84 zo dňa 30.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/138/2017-83 z 27.03.2018, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/ 108/2017 z 29.05.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 11Co/36/2018-115 zo dňa 13.09.2018 a mnohé iné. Dal do pozornosti dôvodovú správu k zákonu č. 106/2014 Z. z. Uviedol, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/143/98, na ktoré poukázal súd prvej inštancie, sa netýka uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytovaných peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, č. k. IV. ÚS 476/2012-14, na ktorý súd prvej inštancie taktiež poukázal, v žiadnom prípade nevyjadril právny názor ohľadne nároku veriteľa v predmetnom konaní, ktorý by akýmkoľvek spôsobom podporoval stanovisko prvoinštančného súdu. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti mal žalobca za to, že jeho odvolanie je dôvodné, keďže je daný odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

8. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním žalobcu vo výroku, ktorými uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.197,45 eur, úrok 69,22 eur, úrok z omeškania 0,73 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 1.197,45 eur od 28.12.2018 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 69,22 eur od 28.12.2018 do zaplatenia, v tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

11. Odvolanie žalobcu smerovalo proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, teda proti výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol ako nedôvodný nárok žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku 17,90 % zo sumy 1.197,45 eur po zosplatnení úveru, t. j. od 28.12.2018 do zaplatenia. Žalobca tvrdil, že má nárok na dohodnuté úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov až do ich vrátenia, a to i popri úrokoch z omeškania bez ohľadu na to, či došlo k predčasnému zosplatneniu (mimoriadnej splatnosti) úveru alebo nie. Nesúhlasil tak s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru za dobu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobcovi nepatria.

12. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok. Určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odvolací súd sa v danom prípade v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Po dôkladnom preskúmaní odvolacích námietok dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, ktorý posúdil v súlade s hmotným právom a ustálenou rozhodovacou činnosťou. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu (žalobcu), a s týmito sa súd prvej inštancie dostatočne vypořiadal. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach naň podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Pokiaľ odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, postačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

13. Aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov z úveru po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách opakovane zaoberala a dospela k záveru, že dohodnuté úroky z poskytnutých finančných prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že je potrebné jasne rozlíšiť zmluvný úrok, čo je vlastne odmena veriteľa za to, že poskytol finančné prostriedky dlžníkovi za určitých podmienok a vo výške, ktoré si dohodli v zmluve a úrok z omeškania, ktorý môže požadovať veriteľ od dlžníka popri plnení dlhu. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že pri možnosti platenia dlhu v splátkach, veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby finančných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil popri úrokoch z omeškania. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav, založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru.

15. Ak by napriek tomu existovala zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky, patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku robí absolútne neplatnou, nakoľko v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie, medzi ktoré patria i úroky z omeškania. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že dohodnuté úroky popri úrokoch z omeškania v skutočnosti neprímerane navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po dohodnutej alebo predčasne vyvolanej dobe splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania.

16. Na podporu správnosti tohto názoru, odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, na ktoré poukázal i súd prvej inštancie, v zmysle ktorého ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad, podľa ktorého po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru.

17. Rozsudok súdu prvej inštancie bol tak v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, vecne správny, a preto ho spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania, ktorý nebol žalobcom vecne spochybnený, odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).